

UDK 343.3 / UDK 347.7

Obveza stručnog osposobljavanja u sustavu sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma

Božo Prelević, dipl. iur.

Propisi.hr

Stručno osposobljavanje zaposlenika jedna je od obveza sudionika u sustavu sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma. Stroge zakonske odredbe predviđaju i mogućnost prekršajne odgovornosti za propuštanje izvršenja ove zakonske obveze sa zapriječenim visokim novčanim kaznama za prekršaje. Autor u članku daje prikaz zakonskih odredbi koje uređuju ovu materiju, sa primjerima sastavljanja odgovarajućih odredbi pisanih politika kontrola i postupaka za smanjivanje i učinkovito upravljanje rizikom od pranja novca i financiranja terorizma.

1. Uvod

Zakonom o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma¹ (u nastavku teksta: Zakon), između ostalog, regulirana je i obveza stručnog osposobljavanja zaposlenika obveznika primjene zakonskih mjera. Obveznici provedbe mjera sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma koji su određeni u čl. 9. Zakona, moraju voditi računa o njegovim strogim odredbama kojima je uređena navedena materija. Strogost ovih zakonskih odredbi posebno se očituje u izuzetno visokim novčanim kaznama za prekršaje obveznika koji su propustili provesti zakonske mjere stručnog osposobljavanja zaposlenika obveznika.

Osim toga, obveznici primjene navedenih zakonskih mjera moraju voditi računa i o zakonskoj obvezi da provedbu ovih mjera urede u pisanim Politikama, kontrolama i postupcima za smanjivanje i učinkovito upravljanje rizikom od pranja novca i financiranja terorizma. O provedbi navedenih zakonskih mjera posebno moraju voditi računa tzv. profesionalne djelatnosti, odnosno pravna ili fizička osoba koja djeluje u okviru svoje profesionalne djelatnosti, i to: odvjetnik, odvjetničko društvo, javni bilježnik, revizorsko društvo, samostalni revizor, društvo za porezno savjetništvo, porezni savjetnik te vanjski računovođa koji je fizička ili pravna osoba koja obavlja računovodstvene usluge (u nastavku teksta: osoba koja obavlja profesionalnu djelatnost). U nastavku ćemo se najprije upoznati sa obvezom struč-

nog osposobljavanja zaposlenika obveznika provedbe mjera sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma.

2. Obveza redovitog stručnog osposobljavanja zaposlenika

Važna zakonska obveza sudionika u sustavu sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma odnosi se na osiguravanje redovitog stručnog osposobljavanja i izobrazbe zaposlenika obveznika kod obveznika².

2.1. Pisane politike, kontrole i postupci za smanjivanje rizika pranja novca

ističemo...

Obveznik iz čl. 9. Zakona dužan je uspostaviti i provoditi djelotvoran sustav unutarnjih kontrola te donijeti pisane politike, kontrole i postupke za smanjivanje i učinkovito upravljanje rizikom od pranja novca i financiranja terorizma utvrđenih analizom rizika iz čl. 12. st. 1. Zakona, uzimajući u obzir pravilnike i odluke odnosno smjernice nadležnoga tijela, Nacionalnu procjenu rizika i Nadnacionalnu procjenu rizika.

1 Nar. nov., br. 108/17, 39/19 i 151/22.

2 Čl. 11. st. 2. t. 11. Zakona.

Ove pisane politike, kontrole i postupci moraju biti razmjerni veličini obveznika, vrsti, opsegu i složenosti poslova koje obavlja obveznik te dokumentirani, odnosno u pisanom obliku. Pisane politike, kontrole i postupci između ostalog uključuju mjere i postupke stručnog osposobljavanja i izobrazbe zaposlenika obveznika³.

2.2. Ustrojavanje sustava sprječavanja i otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma

Svaki obveznik je dužan ustrojiti sustav sprječavanja i otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma. Ovaj sustav sprječavanja i otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma je skup mjera, radnji i postupaka koje obveznik uspostavlja radi utvrđivanja, procjenjivanja, ovladavanja i praćenja rizika od pranja novca i financiranja terorizma kojima obveznik jest ili bi mogao biti izložen u svome poslovanju. Sustav sprječavanja i otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma mora biti razmjerni veličini, vrsti, opsegu i složenosti poslova koje obveznik obavlja, a, između ostalog, obuhvaća i odgovarajuće stručno osposobljavanje i izobrazbu svih zaposlenika obveznika uključujući u sustav sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma⁴.

ističemo...

U svrhu uspostavljanja i provedbe djelotvornoga i učinkovitoga sustava sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma uprava obveznika dužna je, između ostalog, osigurati redovito stručno osposobljavanje i izobrazbu zaposlenika obveznika⁵.

Ovu obvezu uprava obveznika, pod uvjetima iz Zakona, ispunjava imenovanjem ovlaštene osobe i zamjenika koji su, između ostalog, dužni provoditi stručno osposobljavanje i izobrazbu zaposlenika obveznika u području sprječavanja i otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma⁶.

2.3. Obveza redovitog stručnog osposobljavanja i izobrazbe

ističemo...

Sukladno zakonskim odredbama, obveznik iz čl. 9. Zakona dužan je, razmjerno vrsti i veličini obveznika te riziku od pranja novca i financiranja terorizma kojem je obveznik izložen, kontinuirano poduzimati mjere da svi zaposlenici obveznika koji obavljaju zadaće u području sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma budu upoznati s odredbama Zakona i temeljem njega donesenih podzakonskih akata te zakona kojima se uređuje zaštita osobnih podataka.

Ove mjere odnose se na sudjelovanje zaposlenika obveznika u posebnim unutarnjim ili vanjskim programima stručnoga osposobljavanja i izobrazbe kako bi im se pomoglo u provedbi Zakona i temeljem njega donesenih podzakonskih akata te prepoznavanju aktivnosti koje bi mogle biti povezane s pranjem novca ili financiranjem

terorizma i kako bi bili upoznati s mjerama, radnjama i postupcima propisanim Zakonom i temeljem njega donesenim podzakonskim aktima.

ističemo...

Obveznik je dužan u svrhu provedbe navedenih zakonskih odredbi, najkasnije do kraja tekuće godine, donijeti program godišnjega stručnog osposobljavanja i izobrazbe za sljedeću kalendarsku godinu te isti program provesti⁷.

U provedbi mjera stručnog osposobljavanja i izobrazbe obveznici moraju donijeti niz pisanih akata (pisane politike, kontrole i postupci, program stručnog osposobljavanja, zapisnik o stručnom osposobljavanju, potvrda o stručnom osposobljavanju), koje su obveznici dužni čuvati u pet godina.

Primjer – izvod iz pisanih politika, kontrola i postupaka

Članak __.

Stručno osposobljavanje provodi se sukladno odredbama Zakona i propisa donesenih temeljem Zakona:

- internim stručnim osposobljavanjem kod poslodavca i/ili,
- sudjelovanjem na stručnim seminarima, radionicama ili konferencijama i/ili,
- na drugi način.

Program godišnjega stručnog osposobljavanja i izobrazbe na području sprječavanja i otkrivanja pranja novca te financiranja terorizma za sljedeću kalendarsku godinu Društvo priprema najkasnije do kraja tekuće godine.

Najmanje jedanput godišnje, odnosno prilikom promjene poslovne prakse, ili zakonskih odredbi koje uređuju sustav pranja novca i financiranja terorizma, potrebno je obaviti reviziju, odnosno pregled programa.

Sudjelovanje na stručnom osposobljavanju kao i predmet stručnog osposobljavanja mora biti dokumentirano.

2.4. Novčane kazne za prekršaj

Zakonom je određeno kako će se novčanom kaznom u iznosu od 3.310,00 do 106.170,00 kuna (protuvrijednost u eurima po fiksnom tečaju konverzije) kazniti za prekršaj pravna osoba:

- ako ne donese i ne provede program godišnjega stručnog osposobljavanja i izobrazbe u području sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma za sljedeću kalendarsku godinu u propisanome roku (čl. 71. st. 3. Zakona);
- ako podatke i dokumentaciju o ovlaštenoj osobi, zamjeniku ovlaštene osobe, procjeni rizika stranke, stručnome osposobljavanju i izobrazbi zaposlenika i provođenju unutarnje revizije ne čuva pet godina (čl. 79. st. 3. Zakona).

ističemo...

Novčanom kaznom u iznosu od 390,00 do 6.630,00 eura kaznit će se za iste prekršaje član uprave, ili druga odgovorna osoba u pravnoj osobi.

3 Čl. 13. st. 3. t. 11. Zakona.

4 Čl. 66. st. 2. t. 4. Zakona.

5 Čl. 67. st. 1. t. 8. Zakona.

6 Čl. 69. st. 1. t. 7. Zakona.

7 Čl. 71. st. 3. Zakona.

